

РЕШЕНИЕ

№ 1224

гр. София, 10.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Д СЪСТАВ, в публично заседание на десети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Красимир Мазгалов

Членове: Силвана Гълъбова
Георги Стоев

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от Силвана Гълъбова Въззивно гражданско дело
№ 20221100507992 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.258 – 273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на ищеца „В..Б“ ООД срещу решение от 05.03.2022 г. по гр.д. №53690/2020 г. на Софийски районен съд, 175 състав, с което е отхвърлен предявеният от жалбоподателя срещу Т. В. Л. осъдителен иск с правно основание чл.55 ал.1 пр.1 ЗЗД за сумата от 547,27 лв., претендирана като подлежаща на връщане платена при начална липса на основание сума чрез банков превод от 07.09.2016 г., ведно със законната лихва от 03.11.2020 г. до окончателното и заплащане, като жалбоподателят е осъден да заплати на ответника разноски по делото.

В жалбата се твърди, че решението на СРС е неправилно и необосновано, постановено при нарушения на материалния и процесуалния закон. Сочи, че по делото не е установено, че ответникът е получил дължимото му се трудово възнаграждение за мес.06.2016 г. от работодателя му „А. С“ ООД, както и че ответникът не е представил доказателства, които да опровергават плащането без основание. Поддържа, че първоинстанционният съд неправилно и необосновано е стигнал до извода за наличието на свързаност между двете дружества, както и че разпоредбата на чл.271 ал.1 КТ не е приложима между работника или служителя и трето лице, различно от работодателя. Предвид изложеното, жалбоподателят моли въззивния съд да отмени решението и да уважи предявения иск. Претендира разноски.

Въззиваемата страна Т. В. Л. в срока за отговор по чл.263 ал.1 ГПК не взема становище по жалбата, в о.с.з. – оспорва същата. Не претендира разноски.

Съдът, като обсъди доводите във въззивната жалба относно атакувания съдебен акт и събраните по делото доказателства, достигна до следните фактически и правни изводи:

Жалбата е подадена в срок и е допустима, а разгледана по същество е

неоснователна.

Съгласно разпоредбата на чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните – т.1 от ТР №1/09.12.2013 г. по тълк.д. №1/2013 г. на ОСГТК на ВКС. Настоящият случай не попада в двете визирани изключения, поради което въззивният съд следва да се произнесе по правилността на решението само по наведените оплаквания в жалбите.

Процесното първоинстанционно решение е валидно, допустимо и правилно, като въззивният състав споделя мотивите му, поради което и на основание чл.272 ГПК препраща към мотивите на СРС. Във връзка доводите в жалбата за неправилност на решението, следва да се добави и следното:

Според дадените в ППВС №1/28.05.1979 г. указания, връщане на даденото при начална липса на основание предполага неправомерно преминаване на блага от имуществото на едно лице в имуществото на друго още в момента на това разместване. Искът по чл.55 ал.1 пр.1 ЗЗД предполага установяване в условията на кумулативност на две предпоставки: разместване на имуществено благо между патримониумите на два правни субекта и липса на основание за получаването, като в хипотезата на първия фактически състав на чл.55 ал.1 ЗЗД тази липса следва да е начална.

По въпроса за разпределението на доказателствената тежест по спорове във връзка с неоснователно обогатяване в хипотезата на чл.55 ал.1 ЗЗД е налице трайна практика на съдилищата и по специално на ВКС, обективирана в решение №138/07.10.2009 г. по т.д. №375/2009 г. на II ТО на ВКС, решение №556/13.07.2010 г. по гр.д. №46/2009 на IV ГО на ВКС, решение №211 от 26.11.2013 г. по т.д. №1082/2012 г., II ТО на ВКС. Според тези решения и в трите хипотези на неоснователно обогатяване по чл.55 ал.1 ЗЗД - начална липса на основание, неосъществено или отпаднало основание, общият правопораждащ положителен факт е фактът на плащане на сумата, чието връщане се претендира (в тази насока е и ППВС №1/79 - т.1). Поради това в доказателствена тежест на ищеца по иск на някое от трите правни основания е да установи настъпването на факта на плащане, а в доказателствена тежест на ответника - доказването на съществуване на основание да го получи, съответно да задържи извършеното плащане.

От събраните по делото доказателства /копие от трудовата книжка на ответника и писмо от НАП, изх. №1420-00-233/29.06.2021 г./ е установено при условията на пълно и главно доказване, че през процесния мес.06.2016 г. ответникът е била в трудово правоотношение с „А.-С“ ООД, както и че дължимото се на ответника нетно трудово възнаграждение за посочения месец е в размер на сумата от 547,27 лв. В първоинстанционното производство не е твърдяно, респ. не е и установено, дължимото се на ответника трудово възнаграждение за процесния месец да и е било изплатено от дружеството-работодател, поради което и неоснователни са твърденията на въззивника, направени във въззивната жалба, касаещи това обстоятелство.

По принцип няма законови пречки едно задължение, вкл. и задължение за изплащане на трудово възнаграждение, да бъде изпълнявано и от трето лице – чл.73 ЗЗД /така решение №84/04.04.2013 г., постановено по гр.д. №585/2012 г. по описа на ВКС, IV ГО/. В конкретния случай обаче от събраните по делото доказателства не се установява наличието на такава уговорка, както е приел и първоинстанционният съд. Настоящият въззивен състав също не кредитира показанията на разпитаните за това обстоятелство свидетели по делото, с оглед тяхната заинтересованост от изхода на спора.

Въззивният съд споделя изцяло извода на СРС, 175 състав, за свързаност на двете дружества /ищцовото и „А.-С“ ООД/ по смисъла на пар.1 ал.1 ДР на ТЗ. Всяко юридическо

лице се управлява от определени органи. Чрез тях то участва в гражданския оборот. Органите винаги се състоят от физически лица, които са носители на волеизявление. В случая и двете дружества са били контролирани пряко от едни и същи управители и са имали едни и същи съдружници.

Съгласно разпоредбата на чл.271 ал.1 КТ, работникът или служителят не е длъжен да връща сумите за трудово възнаграждение и обезщетения по трудовото правоотношение, които е получил добросъвестно. Понятието за добросъвестност е изяснено с актуалното [ТР №79 от 1965 г.](#) на ОСГК и съгласно същото ТР, плащането на недължимо възнаграждение е плащане на нещо при начална липса на основание. Съгласно трайната практика на ВКС, вкл. и цитираната от първоинстанционния съд, за преценката за това дали работникът или служителя следва да върне сумите - определящо е субективното отношение на получателя към основанието за получаване на сумите. За да отпадне задължението му за връщане на сумите - достатъчно е той да е имал съзнанието, че за него съществува правото да ги получи. Добросъвестен е този работник или служител, който не е знаел за липсата на правно основание за получаване на съответните суми. Изхожда се от принципа, че добросъвестността е правно начало, което изисква точно и честно отношение, взаимно уважение и изпълнение на правата и задълженията, в съответствие със законовите разпоредби. Относно разпределението на доказателствената тежест - важи общия принцип, че всеки доказва твърденията си.

В настоящия случай се установи, че ответникът е била със съзнанието, че за посочения период е изпълнявала трудовите си задължения по трудовия договор с работодателя, както и че същата е престирала труд, т.е. ответникът е имала съзнанието, че има право да получи дължимото и се за съответния месец трудово възнаграждение. Настоящият въззивен състав намира за неоснователно твърдението на въззивника, че разпоредбата на чл.271 ал.1 КТ не намира приложение в отношенията между страните, тъй като ищецът не е работодател на ответника. Уреденото в цитираната правна норма правило е проявление на закрилата на правото на труд по КРБ, респ. на работника или служителя, и не поставя изискване сумите да са били изплатени от работодателя, за да може да се приеме добросъвестността на работника или служителя. Доколкото, както вече бе посочено по-горе, задължението за изплащане на трудовото възнаграждение може да бъде изпълнено и от трето лице, то и при такова изпълнение намират приложение всички правила на КТ и ЗЗД.

С оглед гореизложеното и поради съвпадение на крайните изводи на настоящата инстанция с тези на първоинстанционния съд, обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

Воден от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло решението от 05.03.2022 г., постановено по гр.д. №53690/2020 г. по описа на СРС, ГО, 175 състав.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____